herpy

PILGIFTFROSKER

Ameerega pepperi

Ameerega pepperi er en liten, svart pilgiftfrosk med gule striper og røde, oransje eller gule tegninger fra det sentrale Peru. Den lever ved bekker i skog i 380-1000 m høyde og er sårbar på grunn av rydding. Det finnes bare lite kunnskap om stellet, som derfor bygger på leveområdet og nære slektninger.

Familie: Dendrobatidae

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**3 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**8-12 år**
Aktiv	**Om dagen**
Levevis	**Bakkelevende**
Biotop	**Regnskog og våtmark**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskap	**Ingen** Oppdrettede dyr. Viltfangede dyr kan beholde giften lenge
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**60 × 45 × 45 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**21-25 °C**
Temperatur, natt	**18-21 °C**
Luftfuktighet	**75-100 %**
Vann	**Vannskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter og små leddyr (spretthaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetrollene bæres til vann**
Egglegging	**På bakken**
Egg per legging	**22-44**
Larvetid	**35-60 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Ferdigfôr**
Yngelpleie	**Vokter eggene og bærer rumpetrollene**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Om arten

Ameerega pepperi er en liten pilgiftfrosk på omtrent 3 cm. Hannene måler omtrent 29 mm fra snute til kloakk, hunnene 31-34 mm. Ryggen er svart med røde, oransje eller gule tegninger, mest mot hodet. To gule striper løper fra øynene ned langs kroppen, og to gule leppestriper starter ved neseborene. Buken er mørkeblå med svarte tegninger, beina er svarte eller mørkegrønne, og bakbeina er stripete. Dyr fra sør har mer rødt, dyr fra nord mer gult og oransje. Det finnes flere lokale former, for eksempel 'Chumanza' og 'Río Abiseo'.

Arten ble beskrevet i 2009 av Jason Brown og Evan Twomey og er oppkalt etter den canadiske naturverneren Mark Pepper. Den ligner *Ameerega bassleri*, *Ameerega cainarachi* og *Ameerega yoshina* så mye at hannens rop er det sikreste kjennetegnet.

Slektens frosker får alkaloidene i huden fra føden. Viltfangede dyr regnes derfor som milde, mens dyr som fôres med fôrdyr fra kultur, ikke er giftige. Vask alltid hendene etter kontakt.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Utbredelse og leveområde

Ameerega pepperi finnes i det sentrale Peru. Typelokaliteten ligger i regionen San Martín, 2 km nordøst for San Francisco i provinsen Tocache, i 980 m høyde. Arten finnes fra 380 til 1000 m, bl.a. ved Río Abiseo, i Huallaga-dalen og i Parque Nacional Cordillera Azul. Utbredelsen er bare kjent fra få lokaliteter.

> **Naturlig utbredelse:** Peru.

LEVEOMRÅDE

Ameerega pepperi lever i uforstyrret og sekundær skog på de østlige Andes-skråningene og ved foten av dem. De voksne gjemmer seg ved store steiner nær bekker og finnes på bakken ved små fossefall. Hannene sitter på steiner ved bekkene og roper; hunnene legger eggene i løvlaget, og hannene vokter dem. Rumpetrollene lever i langsomme virvler og i pytter ved breddene. Klimaet i denne høyden er fuktig hele året.

Skogen ryddes til kaffe, bananer og coca, særlig i Huallaga-dalen.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stellet av *Ameerega pepperi*. Arten lever ved bekker i fuktig skog i 380-1000 m høyde. *Ameerega bassleri* lever i samme del av Peru i samme høyder og er bedre kjent i fangenskap; *Ameerega cainarachi* og *Ameerega hahneli* er også nære slektninger. Stellet av rumpetrollene er lånt fra *Ameerega hahneli*, hvis rumpetroll også lever i rennende vann.

Et par trenger minst 60 × 45 × 45 cm. Bunnen bygges med drenslag, fuktsperre og fuktig jord med et tykt løvlag. Arten lever ved bekker og store steiner, så innred med flate steiner, korkbark og greiner som skjul og ropeplasser for hannen. Gi mange gjemmesteder, mose og planter som trives fuktig, og sørg for ventilasjon, slik at luften ikke står stille. Fjern gammelt fôr og mugg, og bytt løvlaget jevnlig.

Les mer: Terrarieoppsett og bioaktiv bunn

TEMPERATUR

Om dagen skal det være 21-25 °C og om natten 18-21 °C. Temperaturen må ikke komme over 27 °C, siden pilgiftfrosker tåler varme dårlig. Om sommeren kan en vifte eller et kjølig rom være nødvendig. Det er ingen vinterhvile.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal være 75-100 %. Sprøyt 1-3 ganger daglig med regnvann eller osmosevann, eller bruk et regnanlegg, slik at løvlaget blir fuktig, men ikke vannmettet. Overskuddsvann må kunne renne av i drenslaget. Etter sprøyting skal luften beveges, slik at den ikke står stille. Tørt løv og tørr jord er tegn på for lav fuktighet.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

VANN OG VANNKVALITET

En lav vannskål med 1-2 cm vann og en stein eller gren som landgang er tilstrekkelig. Bruk regnvann, osmosevann eller avklort vann og bytt det hver 2.-3. dag. Amfibier tar opp stoffer gjennom huden, så bruk aldri rengjøringsmidler i terrariet. Rumpetroll i naturen lever i bekkens langsomme vannvirvler og pytter, så rennende eller lett bevegelig vann er bedre enn stillestående.

LYS OG UVB

Gi plantevennlig lys i 10-12 timer daglig, med skygge og skjul. UVB er ikke dokumentert som nødvendig for arten, men en svak UVB-kilde (Ferguson-sone 1) kan brukes. Pass på at lyset ikke varmer opp terrariet.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Ameerega pepperi er liten og tar små fôrdyr: bananfluer (mest *Drosophila melanogaster*, mindre *Drosophila hydei*), spretthaler og små tanglopper. Fôr hver eller annenhver dag med så mye som dyrene spiser på en time. Dryss med kalk ved hver andre fôring og med vitaminer 1-2 ganger i uken. Unger tar de minste fôrdyrene, for eksempel spretthaler, de første 3 månedene.

Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Hannene er territorielle og roper fra steiner. Arten holdes best som par i et terrarium med mange skjul. Frosker bør ikke håndteres, fordi huden er sart, og håndtering stresser dyrene. Flytt dem med et plastbeger ved rengjøring.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hunnene er litt større enn hannene, og bare hannene roper. Alderen ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert; hos nære slektninger er den omtrent ett år. Et sikkert par får du ved å oppdrette flere unger sammen.

PARRING

Hannene sitter på steiner ved bekkene og roper til hunnene. Hva som setter i gang paringen i terrariet, er ikke dokumentert; stabile, fuktige forhold og sprøyting som etterligner regn, virker hos slektningene. Gi paret mange skjul.

EGG OG RUMPETROLL

Hunnen legger 22-44 egg i løvlaget, og hannen vokter dem. Hannen bærer formodentlig rumpetrollene til vannet som hos resten av slekten. Rumpetrollene må ha rent vann med en svak strøm, ukentlig vannskift og algetabletter som fôr.

METAMORFOSE

Klekketiden er ikke dokumentert for arten. Hos slekten gjennomgår rumpetrollene typisk metamorfose etter omtrent to måneder, enkelte allerede etter fem uker. Når forbena kommer fram, senkes vannet, og det skal være lett tilgang til fuktig land, slik at den nyforvandlede ungen kan kravle opp.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene er svært små. Hold dem i et lite terrarium med fuktig løvlag og mose. Gi de minste fôrdyrene, for eksempel spretthaler og små bananfluer, og dryss med kalk. De kan etter 3 måneder ta større bananfluer og flyttes til et større terrarium.

Helse og vanlige feil

Det er ikke dokumentert sykdommer som er særlige for *Ameerega pepperi*. Typiske feil i stellet er:

- For høy temperatur eller stillestående luft.
- For lav fuktighet, som tørker huden.
- Mangel på kalk og vitaminer, som gir svake knokler og dårlig vekst.
- Stillestående vann til rumpetroll.
- Chytridsopp (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nye dyr holdes i karantene i minst seks uker.

Levealderen i fangenskap er ikke dokumentert; tallet i boksen er et anslag ut fra beslektede arter. Oppsøk en veterinær med kunnskap om amfibier hvis en frosk blir sløv, går ned i vekt eller slutter å spise.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.